

„Мржња је срце Србије. То пише на транспарентима, то пише на лицима. Косово је друго име ове земље и то је најјефтинија реч-чакија, реч-бритва. Лицемерје је друго име ове земље, мржња је њено презиме. И није стога чудити се што нема самилости, милосрђа, вере, наде, љубави, људскости, логике, лепог понашања. Нису ово само наша деца. Ово смо ми.“

Свако ко спомиње Косово као један од најважнијих чинилаца српског идентитета и српске традиције пропагира мржњу јер се налази у њеном центру.

Овако би се, судећи по речима Горчина Стојановића, могла описати позиција наших бораца за толеранцију, поштовање другости и људских права. За њих је Србија одувек била срце таме, тамни вилајет мржње, сада су добили још једну праву прилику да потврде ове већ толико пута изречене идеолошке тврдње. Ово је нека врста њихове нулте позиције у којој се Србија стигматизује као земља исконске и дубоке мржње, као земља у чијем је срцу мржња. Наравно да се ради о поништавању и деконструкцији става да је Косово срце Србије. У овој интерпретацији поређење са Косовом је у ствари тежња да се отворено каже да је Косово друга реч за мржњу, реч-чакија, реч бритва. Зато свако ко спомиње Косово као један од најважнијих чинилаца српског идентитета и српске традиције пропагира мржњу јер се налази у њеном центру.

Очигледно је да су неразумни и ирационални напади на полицију у време одржавања Параде поноса доживљени као прилика да се свако залагање за осмишљавање и одбрану српског националног интереса и идентитета представи као манифестација мржње. Јер ми смо земља која се гуши у мржњи, тамни вилајет у коме обитавају зли духови мржње, ксенофобије и насиља.

Очигледно је да су неразумни и ирационални напади на полицију у време одржавања Параде поноса доживљени као прилика да се свако залагање за осмишљавање и одбрану српског националног интереса и идентитета представи као манифестација мржње.

„Чињеница је да се мржња према другости и другачијем већ две деценије систематски негује у многим сегментима друштва јер се њоме диче и неки академици, учитељи, писци, политичари, спортисти па чак и целе институције.“ Овим речима се колумнисткиња *Блиц* а

Гордана Суша придружила хорском певању о тврдокорном и неискорењивом српском национализму који се брижно негује већ две деценије. На овај начин она је показала да не прави никакву разлику између владавине Слободана Милошевића и деценије у којој су на власти демократске коалиције и странке. Она, као и њени агилни истомишљеници, понавља идеолошку причу о систематском дводеценијском неговању мржње у многим сегментима нашег друштва, не пропуштајући да помене академике, учитеље, писце и политичаре. Као главни аргумент она наводи запажање

Гардијана

да дух Аркана лебди над Србијом. То је специфична идеолошка мантра коју већ две деценије заступају идеолошки све коректнији политички и „интелектуални“ кругови који сваку могућу прилику користе да Србију и даље жигашу као земљу ендемске мржње и нетолеранције. То је идеолошка концепција у чијој је основи тврдња да екстремни национализам и шовинизам никада нису пацификовани и да зато Србију треба још темељније деконтаминирати и денацификовати. Без обзира на то што се Српска академија наука и уметности већ дуже време повукла из непосредног политичког ангажмана, а културну а самим тим и идеолошку сцену у великој мери креирају проевропски и анационални либерално демократски и грађански политички кругови, и даље се понавља мантра о нарастању великосрпског национализма.

Помињање Косова ће се вероватно ускоро третирати као вербални деликт. Јасно је да се традиционалне вредности не само српског народа не могу бранити насиљем и хулиганским нападима на државне институције, јер уважавање другачијег сексуалног, националног и политичког опредељења спада у темељне вредности одбране људских права без којих нема стабилне и функционалне демократије а ни озбиљне и дугорочно одрживе артикулације српских националних интереса. Зато су изливи насиља на улицама 10. октобра у озбиљној мери дезавуисали напоре да се у нашој јавности одржи залагање за дигнитет и одбрану националног идентитета. Овако је дата прилика и могућност дежурним борцима против српског национализма и његове наводне неспособности за уважавање другости да још једном пласирају своје идеолошки мотивисано виђење Србије као земље у којој је немогућа толеранција, солидарност, поштовање људских и мањинских права. На делу је хипертрофирани српски национални мазохизам о коме је писао још Јован Цвијић.

То је специфична идеолошка мантра коју већ две деценије заступају идеолошки све коректнији политички и „интелектуални“ кругови који сваку могућу прилику користе да Србију и даље жигашу као земљу ендемске мржње и нетолеранције.

У расправи о очигледном расту утицаја наших екстремних десничарских организација не може се заобићи и актуелни европски контекст. Централни Савет Јевреја у Немачкој упозорио је недавно на радикализацију немачког друштва, а према истраживању Фондације „Фридрих Еберт“ 58% Немаца сматра да би требало значајно ограничити проповедање исламске вере у Немачкој, док 55,4 % тврди да трауме трпе одређене особе којима су Арапи непријатељи. Већина Немаца сматра да досељеници муслиманске вероисповести представљају оптерећење за земљу. Посебно је забрињавајуће што постоје десничарски ставови у средњем слоју, како на истоку, тако и на западу земље, међу младима и међу старима, и код жена и код мушкараца. Више од десет посто Немаца би подржало појаву новог фирера. Канцеларка Ангела Меркел је пре неколико дана изјавила да је концепт мултикултуралности у потпуности пропао као и покушај интеграције страних радника у немачко друштво. Ова изјава се тумачи као њен отворени уступак бирачком делу које се све више окреће удесно.

Помињање Косова ће се вероватно ускоро третирати као вербални деликт.

У многим земљама Европске уније на власти су странке десног центра које се залажу за радикалније решавање имигрантског питања, а велике изборне успехе бележе странке чији су програми прожети ксенофобијом, расизмом и антисемитизмом. Нико неће на основу ових података рећи да је мржња срце Европе, јер то вероватно није у складу са идеологијом политичке коректности која апсолутно важи само за нас и наше прилике. Наши дежурни борци за људска права нису се огласили када су у питању ове нарастајуће европске политичке тенденције. Наравно да нису, јер су они посвећени само чишћењу нашег друштва од злоћудног српског национализма. То је њихов универзални идеолошки изговор, као и тежња да не буду окривљени да покушавају да релативизују нарастање српског национализма. Међутим, Европу данас обележавају и снажни социјални и политички протести због све тежег економског положаја, разградње идеје социјалне правде и увођења новог пензионог система. Француска, Грчка, Белгија, Шпанија и Ирска су у ковитлацу великих социјалних превирања јер све осиромашенији људи не пристају да једини снесу терет изласка из дубоке економске кризе. И у томе је снага европског демократског и социјалног искуства, у вредностима зрелог друштва и традицији грађанског отпора. То су оне политичке и демократске вредности које су код нас и данас потиснуте и маргинализоване јер ми пристајемо да и даље будемо заточеници решавања тзв. великих националних питања, док се и даље несметано спроводи економска политика која разара наше друштво и ствара све већи број сиромашних и социјално декласираних слојева.

Тек када се наши грађани буду покренули у грађанске протесте због доношења закона који ограничавају не само њихова политичка већ и социјална и радна права, онда ћемо моћи да кажемо да је друштво доживело своју цивилизацијску пунолетност. Зато када се резолутно тврди да је мржња срце Србије, онда је у питању чист политички егзибиционизам и одсуство одговорности за изговорену реч, јер наша главна социјална и друштвена питања остају и даље отворена, без обзира на то што су она сада медијски гурнута у други план. Колико смо ми оснажили наше друштво да се може супротставити не само добро организованим хулиганским групама које су годинама толерисане и колико смо ми, следећи темељне европске и демократске вредности, спремни да стварамо друштво у коме човек неће бити изложен све већој социјалној несигурности, незапослености, корупцији и безочној експлоатацији, а самим тим и губљењу националног и личног достојанства.

Више од десет посто Немаца би подржало појаву новог фирера. Канцеларка Ангела Меркел је пре неколико дана изјавила да је концепт мултикултуралности у потпуности пропао као и покушај интеграције страних радника у немачко друштво.

То су највећи и најтежи изазови за стабилности и функционисање демократских институција, а не тумачења Ивана Чоловића да се „национализам (наглашавам; национализам а не само екстремна десница) овде потцењује а патриотизам је друго име за злочин и насиље“. Ради се о нетачној или намерно искривљеној интерпретацији познате мисли да је патриотизам последње уточиште ниткова. Али све је допуштено када је у питању борба против српског национализма па и поништавање елементарног осећања патриотизма који постоји као универзална константа у сваком народу.